

Og dette er Arbejderskerne selv ganske klare over — de delte mine forannævnte Betragtninger.

Men der er *endnu en Grund* til *ikke* at opstille den fulde Arbejdsfortjeneste som Norm, og det er, at med denne Fordring vilde en Udvidelse af Fabriklovens Barselhvile til eventuelt 6 Uger efter og 4 (à 6) Uger *før* være ganske haabløs, maaske endda de nuværende 4 Uger *som Forbud* være truet, og det vilde efter min Mening (sammenholdt med mine Erfaringer ved Samtale med Kvinderne, som er glade for det) være et saa skæbnesvangert Tilbageskridt, i bedste Fald en Stilstand af Fabrikloven, at selv en Bibeholdelse af de nuværende Sats (10 à 15 Kr. ugentlig) vilde være hundrede Gange bedre end en Ophævelse af Forbud og »Lokken« med højere Erstatning. Thi Menneskene er jo hverken saa gode — eller saa kloge! — som de burde være, *derfor* har vi bl. a. Fabrikloven, som jo træder til netop i de Tilfælde, hvor Arbejderne enten *ikke ved Besked* med Skadeligheden af dette eller hint, eller af Magelighed eller andre lige saa intetsigende Grunde *undlader* at følge deres eventuelle Viden. Altsaa, hvis et *Forbud* mod at arbejde i 4 Uger *efter* ikke var, vilde muligvis de mest oplyste og de »bedste« af dem nok blive hjemme alligevel (hvilket for saa vidt er mindre væsentligt, som *disse* ogsaa i mange andre Henseender vilde bære sig fornuftigt og samvittighedsfuldt ad og derved maaske i nogen Grad afbøde Skaden af *dette*), men *ikke* de mere uoplyste og ikke samvittighedsfulde, som i Hundrede *andre* Henseender vilde føje Tankeløshed paa Tankeløshed, saa at det dog altid var *noget* værd ved Lov at forhindre dem i *denne*.

Men hvorvidt en Lov med den *fulde* Arbejdsfortjeneste som Fordring overhovedet vilde være gennemførlig i Øjeblikket, er et politisk Spørgsmaal, som derfor falder udenfor denne Undersøgelses Rammer; jeg hævder blot, at den hverken efter Arbejderskernes egen Opfattelse eller deres Forhold iøvrigt (Trang etc.) er nødvendig, *dog* maa jeg bestemt fastholde, at den under ingen Omstændigheder burde være baseret paa *Trang*, dels viger Arbejderskerne af denne Grund tilbage fra at søge den, dels er det en *Uretfærdighed*, thi naar Loven *forbyder* Kvinderne at arbejde i 4 Uger, maa de have Krav paa en *vis* Erstatning — ikke »Understøttelse« — for tabt Arbejdsfortjeneste (dog ikke den *fulde*, da der, som paa vist, er andre Værdier til Stede). Her skal lige erindres om, at Arbejderskerne i Provinsen, som tidligere vist, dog har benyttet Fabrikhjælpen i *forbavsende stort Antal* (65 gifte 69 ugifte) naar man tager i Betragtning, at næsten ingen »har vidst det«, men de fleste først — som nævnt — er gjort opmærksom paa denne Bestemmelse af Jordemoderen (og andre altsaa ikke). At Resten *saa* har faaet »af Sygekassen« og kan møde op med et større Antal (123 gifte og 25 ugifte), skyldes altsaa *ikke Valg*, men *Uvidenhed*.

Ved *ikke* at opstille denne Fordring, bliver det ogsaa muligt at kræve eventuelt en Forlængelse af de 4 Uger til 6 Uger *efter*, som i den internationale Konvention er opstillet (hvilket vilde have umaadelig Betydning for Amningen af Barnet — *fuldstændig Amning i 6 Uger* — saa holder de saa meget længere ud, og 2 Ugers Tillæg paa de 4 er jo da 50 pCt. paa dette det allervigtigste Tidspunkt af Barnets Liv — *uden for* Moderen —, hvor Modstandskraften mod Sygdom etc. er yderst ringe) og mindst 4 Uger *før*, idet dette — efter min Erfaring — er en *mindst lige saa stor Nødvendighed*, som de to Ugers Tillæg *efter*, ja, endog lige saa nødvendigt, som den ene Uge af de nuværende 4! Man ser nemlig af de foreliggende Undersøgelser (Tabel VII: Arbejdet ophørt *før* Fødselen) — hvis man f. Eks. slaar de tre Perioder fra (over) 1 Uge til 6 Uger (incl.) sammen —, at der er ca. 83 gifte og 29 ugifte, der af sig selv hører op i denne Tid — man tør *sikkert* formode, at det er fordi de »ikke kan holde ud mere« (som de siger), da Aarsagen »Arbejdsløshed« ikke ret vel kan spille en nævneværdig Rolle her — det skulde da være mærkeligt, om Arbejderskerne har det Held tilfældigt at blive arbejdsløse netop disse faa Uger *før*; de »Tilfælde« af denne Art kan vist i Reglen henføres til den Slags, som af mig tidligere nævnt, hvor Arbejdsgiveren